

EL DRET DE LA DONA AL PROPI COS

SÒNIA CERVIA

Salt, Girona

Quan la dona va dipositar per primer cop el seu vot en una urna, Eva va començar a recuperar la seva dignitat. Les dones iniciaven la reconquesta de la seva llibertat i de l'autonomia perduda al paradís. Poder escollir lliurement qui et representa va ser, de fet, tornar a la Gènesi, quan la dona no havia de demanar permís per fer, pensar ni per ser. Avui ja queden pocs països on encara no es reconegui el dret a vot de la dona. Un d'ells és la ciutat-estat del Vaticà. No és casualitat. La religió, i no tan sols la catòlica, s'ha utilitzat massa sovint com a eina castradora a l'hora de limitar els drets fonamentals de les dones.

Mica en mica la dona ha anat reconquerint parcel·les de dignitat, amb esforç, suor i no poques llàgrimes. Els drets sexuals i els drets reproductius serien una de les darreres parcel·les recuperades, sense que comptin encara amb un reconeixement universal. Decidir amb qui vull formar una família o escollir quin anticonceptiu em convé més. Decidir interrompre un embaràs que posa en risc la meua salut o que no desitjo... Qui pot obligar una dona a ser mare? Parlem de drets inherents a qualsevol persona i, per tant, indiscutibles.

Malauradament, en alguns països es considera l'Estat, les famílies, la parella, els metges o les institucions religioses, amb més dret que la dona a l'hora de decidir sobre el seu cos i el seu propi benestar. Són societats conservadores que releguen la dona a un paper de víctima, convertint-les en menors d'edat que necessiten ser tutelades. Societats patriarcals amb un imaginari malalt, poblat de dones dèbils i inferiors a l'home.

El naixement ens marca de per vida. Néixer al sud o fer-ho al nord és un fet diferencial pel que fa al reconeixement i respecte dels drets més fonamentals. Néixer al sud i néixer dona ho complica encara més. El 40% de les dones en edat fèrtil viuen en països on l'avortament està prohibit, molt restringit o és inaccessible (OMS, 2003). La majoria d'aquests països són a l'hemisferi sud: a l'Amèrica Llatina, bona part d'Àfrica, l'Àsia meridional i el Pròxim Orient.

Però la tendència mundial dels darrers anys és la d'anar assumint uns marcs normatius més permissius amb l'accés a l'avortament. Si el govern conservador de l'Estat espanyol tira endavant la mal anomenada "Llei Orgànica de Protecció de la Vida del Concebut i dels Drets de la Dona embarassada", es convertirà en l'excepció que confirma la regla.

La llei que projecta el govern espanyol prioritza el dret

del concebut per sobre del de la dona, que perd el dret a decidir sobre el propi cos. Es passa d'una llei de terminis en què es podia avortar lliurement fins a la setmana 14 de gestació, a una llei de supòsits en què només es podrà avortar en cas de violació o després que dos metges certifiquin que està en risc la vida física o psíquica de l'embarassada. Un enfoc ben diferent que deixa entreveure un inquietant reforçament del patriarcat i un menyspreu total cap a la dona.

Com ja s'han encarregat de denunciar nombrosos col·lectius, la nova llei generaria discriminació entre les espanyoles riques i les que disposen de pocs recursos. Retrocediríem 30 anys, quan milers d'espanyoles viatjaven a Londres per avortar, pagant-se les despeses de la butxaca. Una opció molt difícil per a una dona pobre o en situació irregular. De seguir endavant, doncs, aquesta llei es convertiria en una de les més discriminatòries i retrògrades de tot Europa.

El cas espanyol és molt cridaner perquè fa un pas enrere i perquè neix d'una promesa electoral i no d'una demanda social. S'ha volgut acontentar els sectors més conservadors de l'electorat, amb una llei que converteix un dret adquirit en delictes, i que enterra una legislació consolidada i ben acceptada per la majoria de la societat espanyola.

Diversos estudis asseguren que una major restricció no redueix el nombre d'avortaments, sinó que fa créixer la clandestinitat i, per tant, els riscos per a la salut de la dona. Per contra, afavorir una major educació sexual entre els adolescents i facilitar l'accés als anticonceptius sí que ajuda a reduir el nombre d'embarassos no desitjats. En aquest sentit, els drets humans ja recullen el dret a una educació sexual completa, que aplega garanties per al dret a la salut, el dret a la informació i per als drets sexuals i reproductius.

El dret al propi cos pertany a l'àmbit de la llibertat personal. Com a societat, l'hem de protegir dels judicis ideològics que imperen en les esferes polítiques. Hi ha tantes raons com dones al món, a l'hora de no voler tirar endavant un embaràs i sovint és una decisió molt meditada que comporta patiment. No és democràtic imposar una maternitat. Reformes legislatives com l'espanyola són descoratjadores. Perquè ens adverteixen que les dones no podem abaixar mai la guàrdia. Ni tan sols en aquells drets que creïem recuperats i fora de debat, perquè parlem del nostre cos, de la nostra llibertat i de la nostra dignitat com a persones.